

Vánoce pravéku.

Napsal prof. dr. Karel Klement.

V ohromném hodinovém stroji, který nazývá se vesmír, a jehož "koledky" jsou tělesa nebeská, sase to hrátku a na ciferku, který zove se "Cas", pojmenuje se rájíček: země nás prestala se polokoupli jíž přichystaly ke slunci a poněkud hule k zářičnému tomu zdroji světla a tepla více a více nastavovaly zase tvář druhou, to jest polokoupli severní, na které i nám žití jest souzeno.

Jsem právě v době zimního slunovratu. Noc, která stále byla na postu po a rostla, stanula a bude ji zas užívat. Den, který pořád chouli se do krátké prostory časové, vybavuje se jíz a neviditelné objekt, do kterého haly jej přesýp noční, říše vlastního temnotu ustupuje a na obzoru ukazuje se již příznaky přistávajícího větrného vjezdu jasné královny z říše světel. Vlada zimy nějaká cas ještě potvrzuje, ale i v jejím bouku vezí již rana zasa zase paprskem slunceňem a brzo bude přibývat i tepla, většinou libeňské járo, zelený pašit, strony obalen květy a lány poli vlnici se zlatou pšenici.

Zimní slunovrat! Libeň smrti v přirode překonává a na přestol trůnu zasedá, sypí neměle, však den ode dne sebevědomější, damoušné pachole, i jehož zlatých vlasů pořád linouti se bude více světla a tepla. Zmínka z posvruhu změny bily rubás, puknut i odajdou ledy a stuhlu i uplakaná tvář při rody olivné a rozjasňovat se bude stále libeňské.

Vy štastní lidé, kteří bydlí ve štítě městech, hoví si u nádherného kruhu a stápí se i k vlasti královny Noci v záti svoté, vy as příliš toužebně nespěcháte na konec doby zimy a snad dokonce i dítrně usmíváte se slovním mym, jelikož vám zima skýtá tolík půvabu skvělých jako leto, ba snad ještě více. Vám, bohatý pane, nedojou na rozum ty trampty zimy, které mnoho jiných přivádějí na pokraj zoufalství; vzdýt' vy i v ten čas sladce sníte na měkké pohovce, a to bud' v karaváne elegantní nebo ve vlastním příbytu s přepychem vyzdobeném. Vám stačí pouhý dotknutí se regulátoru teploty, vyvinované topem a dřevem, aby temperatura, jíž tak lahodná, ještě o nějaký ten stupník se rozebírá. Vám, nastrojený milady pane, duši naplní vospomínky na těkky lustry divadla a nesčetnými květy elektrického světla, na bledou lumen a zářivé slunce, kteréž i sa nejhorší nepohody v kouzlené naději vymění apon do jeviště. Vám, sny bloudnou a ohnivou brumou, na mysl tanou jako v pořadce ozářené a v utěšené baži palem proměněně dorazily plesové, ve kterých vtipy valík a šhouci zrak tanecňáku tulíček ho se k valemu bouku, i k nepravidelnému venku, uvádějí vás na kraj saňské ráje. Vám všem, vy štastní, kteří na pouhy pokynu můte z nocí den a kteří kdyžlik můžete vykouzlit si zahrady letni, zaf vyprávky o trampotách zimních jako líčení z jiných, snad výklenků světě!

Ale posavate se, vy štastní, a přejávejte trochu! Uvedete si na mysl neperfektněnou to řídku venkovánku, kterefi se dípalí mym, nejdříve v chvíli, kdy vy, opojení požitky noci, teprve do nádherného lásku se kladejte, jíž o pouští nurné místo svého odpodku a na třeskutého mrazu dávají se do práci hospodářských, nebo spěchájet do tvářen, hodinu, dva i více vzdálených. Představte si tisice malých školáčků, kteří v lebounkých "hadříčkách" odímolí zimou i nevysápním se klepáčkem, a vrcetu do vrchu, brodce se jednom blátem, jindy huboku do sněhu zapadajíce, každý den za tmy, putují do vzdálených skoly, aby k věci, opět za tmy, konali brozoun tuto costu zase zase, jedně s tím rozolem, že se možná jíž nemají paměk k obědu uchystaných: kusu hrubého, skornatého chleba a tří, cíti vareným neb opěceným brambory. Vy štastní, uvedete si na mysl horaly, kteří i chatami svými na pět i šest měsíců zapadají docela sněhem a tím pozbývají veskrého spojení s ostatním světem, ba i s nejblížším okolím do té míry, že se tu nekoněnou dobou ani mrtvých výnaden a pořibavit nemohou.

Vspomenejte si, vy štastní, také na správu, které v každou dobu zimní plní sloupe novin. Z loňského roku najdete aspoň dvě zvěsti útkový vám v mysl: jedna o chudém femešinkovi, který nalezl byl v příbytku svém smršť, za stolem sedě a maje před sebou trochu kávy, rovněž zmizel — druhá o deseti dětech v Skotsku, kteří nejsouce s to čestou se skoly přebroditi sponuškou a odolati vichni. Mírní, přitulil se kdeš a tím pozbýval veskrého spojení s ostatním světem, ba i s nejblížším okolím do té míry, že se tu nekoněnou dobou ani mrtvých výnaden a pořibavit nemohou.

Vspomenejte si, vy štastní, také na správu, které v každou dobu zimní plní sloupe novin. Z loňského roku najdete aspoň dvě zvěsti útkový vám v mysl: jedna o chudém femešinkovi, který nalezl byl v příbytku svém smršť, za stolem sedě a maje před sebou trochu kávy, rovněž zmizel — druhá o deseti dětech v Skotsku, kteří nejsouce s to čestou se skoly přebroditi sponuškou a odolati vichni.

Mírní, přitulil se kdeš a tím pozbýval veskrého spojení s ostatním světem, ba i s nejblížším okolím do té míry, že se tu nekoněnou dobou ani mrtvých výnaden a pořibavit nemohou.

A učíte krok dale! Zajděte do starých dob, ve kterých i přibytí velikosti v nejednom směru daleko méně podobili měly ne světine "malého" muže doby nejvýši a kdy ostatní lidé, sválečné venkovský, živilo v chatech, mimo podobné myf najdeš jen v krajích nejzadalejších. Místo skla v oknech byly tenká i na hradech hrušká dřevěná sklopnice, jichž osvětleny byly doby prokrovací, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-

stavěném, když se zapálily dýřivé hradny a osady budoucí.

Spatoříte tedy člověk pravéku v po-